

δου, καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὑπὸ τὸ τῆς γράας. Καὶ ἤρχισε:—Σοφία Παρηγόρη, Καλυψὼ Μανωλακάκη, Φανή Θηβαίου, Σοφία Στεργίου, Ὀλγα Βάθη, Ἐλένη Παπαθανασοπούλου, Θάλεια Φασίτσα, Φωτεινὴ Ξάνθη. — Καὶ ἔβαλε τὴν ἡμερομηνίαν εἰς ἀνάμνησιν, καὶ τὸ ἔτος, καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος, καὶ τὴν ὥραν ἀκόμῃ, ἐνθύμημα παντοτεινόν. Καὶ μετατούτο, δι' ὁμοφώνου ἐπινείσεως, θὰ ἐπράδῃεν εἰς τὸ πλάγι τὴν περιληπτικὴν γραμμὴν, καὶ πέραν αὐτῆς, ἀπεθανάτισε τὴν παιδικὴν ἀγάπην, τὴν συνδέουσαν τ' ἀδῶα ἐπὶ τῶν, καὶ ἦν ἐν τῇ ἀγνοίᾳ, τῇ ἀπλότητι αὐτῶν, θεὰ νομίζουσιν αἰώνιαν. Ἄπασαι ψῆλαι μέχρι τὰ φθού. Ἐπιτέλους, θὰ ἔφυγαν, θὰ κατέβησαν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, θὰ ἐγκατέλειψαν τὸν γηραιὸν βράχον, ὡσάν νὰ ἔλεγε τὸν γηραιὸν παπποῦν, ἄνθη φυέντα μίαν στιγμὴν εἰς τοὺς πόδας του διὰ νὰ τὰ στερεθῇ πάλιν ἀμέσως, εἰς τὴν μόνωσίν του καὶ τὴν οἰγνῇ. Ἐκτοτε, ἡ ἐπιγραφή των μένει ἐκεῖ, ὅπως μένει ἡ ἄλλη, ἡ σκαλισμένη ἐπὶ τοῦ λίθου. Ἡ συκὴ ἀπλόνει ἐπ' αὐτῆς τὰ πλατέα φύλλα της καὶ ὁ βράχος ρίπτει τὴν ἡμέραν τὴν σκιάν του. Ἡ στήλη ἐγείρεται, φέρουσα εἰς τὸ ἑξῆς, τὸ ὄνομα μιᾶς νεκρᾶς καὶ ὀκτὼ ζώντων, ἐν πλήρει δόξῃ καλλοῦς καὶ θάλους. Καὶ ἡ θεὰ τῶν νεανικῶν αὐτῶν ὀνομάτων, πλῆσιον τοῦ τῆς προστύτιδος, γεννᾷ ὅλως ἰδιόρρυθμον συναίσθημα εἰς τὴν ψυχὴν. Θὰ ἔλεγε, ὅτι ἐπὶ τοῦ μνηρίου αὐτοῦ μνήματος, ἡ ἀνυπαρξία τείνει τὴν χεῖρα πρὸς τὴν ὑπαρξιν, τὸ παρὸν προσμειδιᾷ πρὸς τὸ παρελθόν, ἡ ἀκμὴ ἀδελφούται πρὸς τὴν παρακμὴν καὶ τὴν ἐκμυδένισιν. Αἱ δύο ἐπιγραφαί, φαίνονται ὡς γρονθοκοποῦσαι ἀλλήλας ἢ συμπληροῦσαι ἑαυτάς. Ἡ πρώτη, καταχέει ὡς σκυθρωπὸν πέλπον ἐπὶ τῆς δευτέρας. Καὶ ἡ δευτέρα, ἀντανατέλλει ὡς μυστικὴν αἴγλην, φασεινὴν ἀνταύγειαν ἐπὶ τῆς πρώτης. Νομίζεις, ὅτι ἐκείνη ἐγράφη, οἶονεὶ ζοφερά ἀπειλὴ πρὸς αὐτήν, καὶ αὐτὴ, οἶονεὶ τολμηρὰ αὐθάδεια πρὸς ἐκείνην. Θὰ ὑπέθετες, ὅτι ἐπίτηδες αἱ βορυβώδεις ἐπισκέλτραι, καίτοι ἀσυνειδήτως, ἔγραψαν ἐν τοῦτοις αὐτῇ, πρόκλησιν ὑπερόχου ἀδιαφορίας καὶ περιφρονήσεως πρὸς τὸ μέλλον, τὸ μέλλον καὶ αὐτῶν, — ὦ, εἶθε ὁσὼ τὸ δυνατόν μᾶλλον μεμακρυσμένον! —, ὅπως παντὸς ἐπὶ τῆς γῆς ὄντος, τὸ μέλλον ὕπερ, κατ' ἀσύνθετος, ἀδυσώπητον ὀξύμωρον, ἀντιπροσώπευε μετὰ τοῦ παρελθόντος ἡ ἄλλη ἐπιγραφή. Καὶ θὰ ὑπέθετες ἀφ' ἑτέρου ἅμα, ὅτι ἐν μυστηριώδει καὶ σκοτεινῇ προαισθήσει, αἰθνιδίως ἐπισκνύσῃ, τὴν ἔγραψαν εἰς ἀναγνώρισιν μᾶλλον τοῦ μέλλοντος τοῦ ἀφύκτου αὐτοῦ, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀκόμῃ τῶν κατ' ἐξοχὴν ἀφροντίστων, δειλῆς ὑποταγῆς ἀφελῆ ἔνδειξιν, ἔδωκαν δι' αὐτῆς σιωπηλὴν ὑπόσχεσιν πρὸς τὴν ἐν αὐτῷ οἰκοῦσαν, ἡτοίμασαν τὸ ἐπιτύμβιον των αἱ ἴδιαι ἀπὸ τοῦδε παρὰ τὸ ἐκείνης. Καὶ ἐνῶ ὁ ἥλιος, δύνων ἐκεῖ κάτω, ὁπίσω τοῦ Πάρνηθος, ἀποχαιρετίζει μετὰ τὰς τελευταίας ἀκτῖνας του τὸ ἐρημικὸν ἐκκλησιδίων, τὰ ὀνόματα τῶν τρελ-

λῶν κορασίδων, ἐκρήγνυνται ἐπὶ τοῦ μαρμαρέου ὑφ' ὃ κεῖνται τῆς γράας τὰ κόκκαλα, φαιδρά, ὡς εἰρωνικός καγχαόμος τῆς Ζωῆς καὶ τῆς Νεότητος πρὸς τὸν Θάνατον, καὶ παραδόξως ταυτοχρόνως πένθημα, ὡς ἀπροσδόκητος καὶ ἀλόκοτος ἀρραβὼν πρὸς τὸν Τάφον...

Μιχαὴλ Μητσάκης

IBAN TOYRGENEΦ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΣ

(συνέχεια· ἴδε σ. 30.)

Ἐισπλῶν εἰς τὴν οἰκίαν διὰ τῆς κλῆμακος τῆς ὑπηρεσίας καὶ εἰσέδουσα εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Ὁ δῖα δ' ας μου (ὁ ἰδιαιτερός μου θεράπων) ἐκοιμᾶτο κατὰ γῆς καὶ ἔπρεπε νὰ τον διασκελίσω. Ἐκ τούτου ἀψυπνίσθη, καὶ ἰδὼν με, μοὶ εἶπεν ὅτι ἡ μήτηρ μου ἦτο καὶ πάλιν δυσηρεστημένη ἐναντίον μου καὶ ἤθελε νὰ στείλῃ νὰ με ζητήσῃ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου τὴν εἶχεν ἐμποδίσῃ.

Συνήθως οὐδέποτε ἐπορεύμην νὰ πλαγιάσω πρὶν καλονυκτίσω τὴν μητέρα μου, καὶ ζητήσω τὴν εὐχὴν της· ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἦτο ἀδύνατον!

Εἶπον δὲ πρὸς τὸν δῖα δ' ας μου ὅτι θὰ ἐκδυθῶ καὶ θὰ πλαγιάσω μόνος μου, καὶ ἔσβησα τὸ κηρίον. Ἀλλ' οὔτε ἐξεδύθην οὔτε ἐπλαγιάσα.

Ἐκάθισα ἐπὶ τινος καθίσματος καὶ ἐπὶ πολὺ ἔμεινα ὡς διατελὼν ὑπὸ γοντεῖαν. Ὅτι συνησθάνομην ἦτο τόσον καινοφανὲς καὶ τόσον ἡδύ!.. Ἦμην ἀκίνητος μόλις βλέπων πέραν μου· ἀνέπνεον βραδέως καὶ ἐκ διαλειμμάτων μόνον. Καὶ ὅτε μὲν ἐγέλω, ἐνθυμούμενος, ὅτε δὲ ἡσθάνομην ἐνδόμυχον ψυχῆς, ἀναλογιζόμενος ὅτι ἡγάπων, καὶ ὁ ἔρως οὗτος ὁ τοσοῦτον προσδοκώμενος ἰδοὺ τί ἦτο... Τὸ πρόσωπον τῆς Ζηναΐδος ἐπλανᾶτο ἡσύχως ἐνώπιόν μου ἐν τῷ σκότει. Ἐπλανᾶτο μὲν ἀλλὰ δὲν ἐξηφανίζετο. Τὰ χεῖλη της εἶχον ἐπὶ τὸ αἰνιγματώδες μειδιάμα των· οἱ ὀφθαλμοὶ της μὲ παρητήρουν ὀλίγον τι λοξῶς, μετὰ τρόπον ἐρωτηματικῷ ἅμα καὶ ῥεμβώδους καὶ τρυφεροῦ... ὡς ὅτε εἶχον ἀποχωρισθῇ αὐτῆς.

Τέλος ἡγέρθη καὶ ἐπλῆσιόσα εἰς τὴν κλίνην μου ἀκροποδιστὴ καὶ ἡσύχως χωρὶς νὰ ἐκδυθῶ, καὶ ἐπέθηκα τὴν κεφαλὴν μου ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, ὡς ἐὰν ἐφοδύμην μὴπως συνταράξω, δι' ἀποτόμου τινὸς κινήσεως, πᾶν τὸ πληροῦν τὴν καρδίαν μου.

Κατεκλίθην ἀλλὰ δὲν ἐκλείσα τοὺς ὀφθαλμούς. Μετ' οὐ πολὺ παρητήρουν ὅτι ἐν τῷ δωματίῳ μου φῶς τι ἔρριπτεν ἀντανάκλασις. Ὑπνιγέρθη καὶ εἶδον εἰς τὸ παράθυρον. Τὸ περιθώριον τοῦ παραθύρου διεκρίνετο ἐξέχον ἐπὶ τῆς ἀσθενῶς ὑπολευκῆς καὶ μυστηριώδους λάμπσεως τῶν ὑάλων.

«Ἡ καταγίς,» διανοήθη.

Καὶ ὄντως ἡ καταγίς ἦτο, ἀλλὰ μακρὰν καὶ οὐδὲ βροντὴν κᾶν ἠκούετο. Αἱ ἀστραπαὶ μόνον διηυλάκωνον τὸν οὐρανὸν διὰ λάμπσεως μακρὰς καὶ ἄχρον, ἥτις δὲν ἐ-

δρόντα, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπεπήδα καὶ ἐταράσσετο ὡς πτέρυξ πτηνοῦ θνήσκοντος.

Ἠγέρθη· προσῆλθεν εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἔμεινα αὐτοῦ μέχρι πρώτας. Αἱ ἀστραπαὶ οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐπαύσαν. Ἦτο δὲ ἡ νύξ ἐκείνη μία ἐκ τῶν καλουμένων ὑπὸ τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ «νύξ των σπουργιτών».

Παρητήρουν τὴν ἀμυώδη καὶ βωδὴν ἑκτασιν, τὸν ζοφερόν ὄγκον τοῦ κήπου Νεοκούτσινου, τὰς ὑποκιτρίνους προσόψεις τῶν ἀπεχόντων οἰκοδομημάτων, αἰτνες καὶ αὐταὶ ἐφαίνοντο ἀνασκιρτῶσαι ὑπὸ τὸν σπινθῆρα ἐκάστης ἀσθενοῦς ἀστραπῆς... Παρητήρουν καὶ δὲν ἡδυνάμην νὰ ἀποσπάσω ἑμαυτὸν ἀπὸ τοῦ θεάματος ἐκείνου. Αἱ βωδαὶ ἐκείναι ἀστραπαί, αἱ συγκρατούμεναι ἐκείναι λάμπεις ἐφαίνοντο ὡς ἀποκρινόμεναι πρὸς τὰς σιωπηλὰς καὶ μυστικὰς ὀρμὰς αἰτνες ἐτάραττον καὶ τὴν ψυχὴν μου.

Ἐπέφωσκεν ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ἡὺς ἐνεφανίζετο μετὰ ἐρυθρῶν κηλίδων. Προσεγγίζοντος τοῦ ἡλίου αἱ ἀστραπαὶ ὠχρίων καὶ μᾶλλον μᾶλλον ἡλαττοῦντο· ἐπάλλοντο σπανιώτερον· καὶ τέλος ἐξηφανίσθησαν πνιγείσαι ἐν τῷ ὑγιεινῷ καὶ καθαρῷ φωτὶ τῆς ἐπανελθούσης ἡμέρας.

Καὶ ἐν ἐμοὶ αἱ ἀστραπαὶ ἐξηφανίσθησαν καὶ ἡσθάνθη μέγαν κάματον καὶ ἡρεμίαν... Ἀλλ' ἡ εἰκὼν τῆς Ζηναΐδος ἐξηκολούθει κινουμένη θριαμβικῶς ἐν τῇ ψυχῇ μου· μόνον δὲ ὅτι ἐφαίνετο καὶ αὐτὴ καθησυχάσα· ὡς δὲ κύκνος ἀνιπτάμενος ἀπὸ τῶν ἐλωδῶν χόρτων καὶ αὐτὴ ἀπεχωρίζετο ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀκόμψων σκιαγραφιῶν αἰτνες τὴν περιεκύκλουν. Καὶ ἐγώ, ἀποκοιμώμενος, ἐκλίνα πρὸς αὐτήν, τὸ ὕστατον ἦδη, καὶ μετ' εὐλίστου λατρείας τὴν ἀπεχαιρέτισα.

«Ὡ ἡδὺ αἶσθημα! γλυκὺς ἥχος! ἡ ἀγαθότης καὶ εἰρήνη ψυχῆς συγκεκινημένης, ἡ τακερὰ χαρὰ τῶν πρώτων τρυφερῶν συγκινήσεων τοῦ ἔρωτος!... ποῦ εἶσθε; ποῦ εἶσθε;

Ἡ

Τὴν ἐπιούσαν πρωτὴν ὅτε κατέβην διὰ τὸ τέιον, ἡ μήτηρ μ' ἐπέπληξεν — ὀλίγωτερον ὅμως παρ' ὅσον ἐφοδύμην —, καὶ με ἠνάγκαζε νὰ διηγηθῶ πῶς εἶχον διέλθῃ τὴν χρεσινὴν ἐσπέραν. Τῇ ἀπεκρίθην δι' ὀλίγων λέξεων, παραλείπων πλείστας λεπτομερείας καὶ προσπαθὼν νὰ περιῶσῃ εἰς τὴν διηγησίν μου μορφήν ὅσον οἶόν τε ἀσήμενον.

— Ἀδιαφορὸν, δὲν εἶνε ἀνθρώποι καθὼς πρέπει, παρητήρουν ἡ μήτηρ μου, καὶ οὐ δὲν πρέπει νὰ συνηθίσῃς νὰ πηγαίνῃς νὰ τοὺς εὐρίσκῃς. Θὰ ἔκαμνες καλλίτερα νὰ μελετᾷς διὰ τὰς ἐξετάσεις σου.

Ἐπειδὴ ἐγίνωσκον ὅτι αἱ περὶ τῶν ἀσχολιῶν μου φροντίδες τῆς μητρὸς μου ἔμελλον νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις, δὲν ἐνόμισα ἐπ' ἀνάγκης νὰ ἀντιλέξω. Ἀλλὰ μετὰ τὸ τέιον ὁ πατήρ λαβὼν με ἀπὸ τοῦ βραχίονος καὶ ἐξελθὼν μετ' ἐμοῦ εἰς τὸν κήπον, ἠνάγκασέ με νὰ τῷ διηγηθῶ πᾶν ὃ τι εἶχον ἰδῇ παρὰ τῇ οἰκογενεῖᾳ Ζασεκίν.

Ὁ πατήρ μου εἶχεν ἐπ' ἐμοῦ ἀλλόκο-

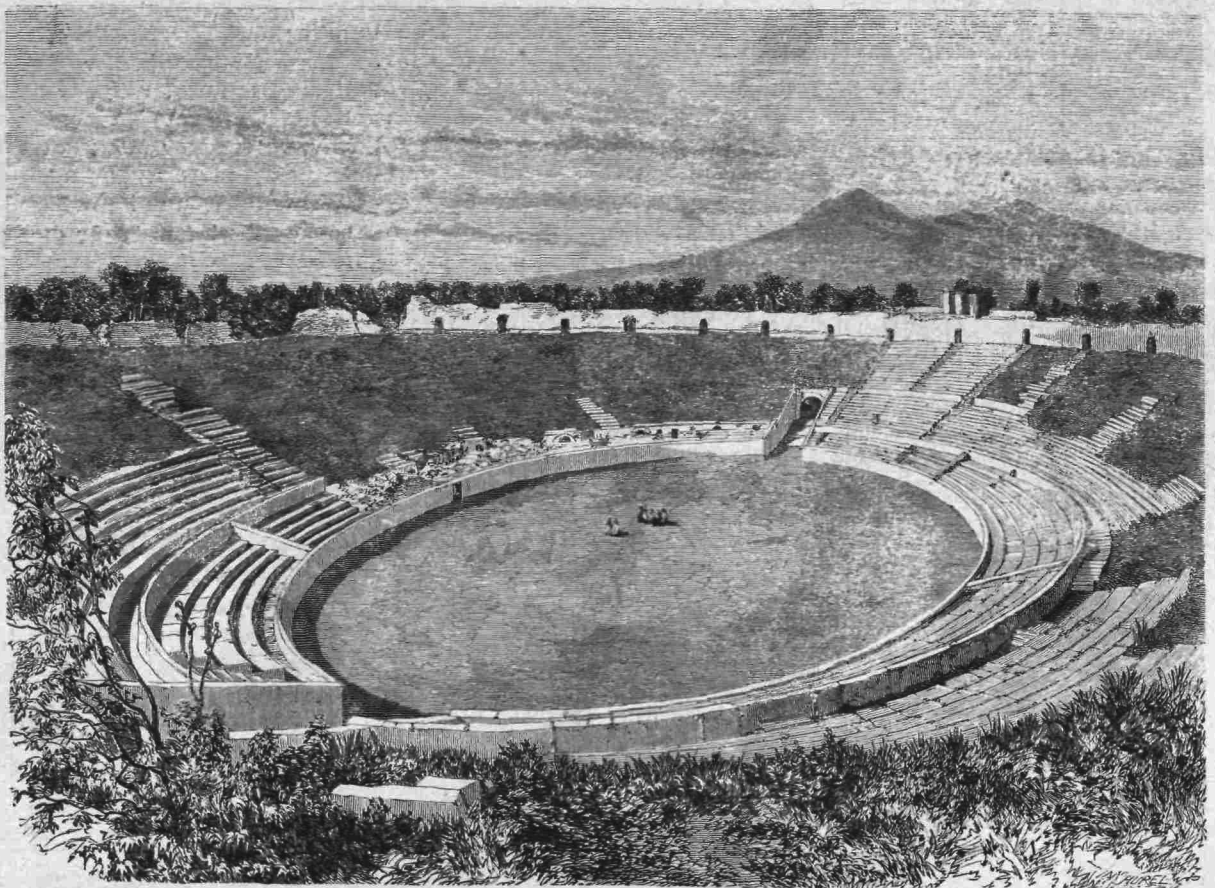
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Ε΄.

Ὁ παραιτηθεὶς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κ(πόλεως)

ΜΙΧΑΗΛ ΣΕΛΜΑΝ

Ὁ παραιτηθεὶς πρόεδρος τῆς Ἀργεντινῆς Δημοκρατίας

Ἀμφιθέατρον Πομπηῆας

ΑΓΓΕΛΙΚΟΥΛΑ

Καλλιτεχνία — Εικὼν Εὐγ. Πίπτερ.

τον επίδρασιν, καὶ ἀλλόκοτοι ἦσαν αἱ σχέσεις ἡμῶν. Δὲν ἐφρόντιζε μὲν σχεδὸν περὶ τῆς ἀνατροφῆς μου, ἀλλ' οὐδέποτε με προσέβαλλεν εἰς τὴν φιλαυτίαν μου. Ἐσέβετο τὴν ἐλευθερίαν μου, ἦτο μάλιστα, εἰς δύναται τις νὰ ἐκφρασθῇ οὕτω ἦτο φιλόφρων μετ' ἐμοῦ εὐρισκόμενος... ἀλλὰ μόνον οὐδέποτε με εἰλκυε πρὸς αὐτόν. Τὸν ἠγάπων, τὸν ἐθαύμαζον καὶ μοι ἐφαίνετο ὡς πρότυπον τελειότητος. Αἱ! Θεέ μου! μετὰ ποίας προθυμίας ἠθελον προσκολληθῇ εἰς αὐτόν, εἰ μὴ ἡσθάνομην ἀδιαλείπτως τὴν ἀπωθοῦσαν με χεῖρά του! Ἀλλ' ὡς ἀντάλλαγμα, ὅποτε ἠθελε, ἠδύνατο σχεδὸν ἐν ἀκαρεῖ, διὰ μιᾶς λέξεως, δι' ἐνὸς νεύματος νὰ παραγάγῃ ἐν ἐμοὶ πεποίθησιν ἀπεριόριστον. Ἡ ψυχὴ μου ἠγάλλετο, καὶ ἐβλάνδουν μετ' αὐτοῦ ὡς μετὰ φίλου ὀρθοφρονούντος, ἢ ὁδηγοῦ συγκαταβαίνοντος... Ἐπειτα σχεδὸν πάραυτα, μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἀποτόμου τρόπου, μ' ἐγκατέλειπε, καὶ ἡ χεὶρ του μὲ ἀπώθει ἐλαφρὰ μὲν καὶ μετὰ ἀδρότητος, ἀλλὰ μὲ ἀπώθει.

Ἐνίστε δὲ καταλαμβανόμενος ὑπὸ φαιδρότητος, ἦτο ἔτοιμος νὰ παρατρέξῃ μετ' ἐμοῦ καὶ νὰ μου κάμῃ διαφόρους πανουργίας ὡς μαθητῆς (ἠγάπα δὲ πάσας τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις). Ἀπαξ δὲ ἀλλὰ μόνον ἀπαξ, μ' ἐθώπευσε μετὰ τοσαύτης στοργῆς, ὥστε μικροῦ δεῖν ἔκλαυσα. Ἀλλ' ἡ φαιδρότης καὶ ἡ στοργὴ του ἐξηφανίσθησαν ἀνευ ἰχνους, καὶ ὅτι συνέβη μετὰ τῶν ἡμῶν οὐδεμίαν ἐμελλε νὰ μοι παράσχῃ ἐλπίδα περὶ τοῦ μέλλοντος· παρήλαθεν ὡς ὄνειρον. Πολλάκις μοι ἔτυχε νὰ παρυπνῶ το εὐφρῆς καὶ εὐμορφον ἄδολον πρόσωπόν του... Ἡ καρδιά μου ἐσκόρπα καὶ ἡ ὁλὴ μου ὑπαρξὶς μετέβαινε πρὸς αὐτόν. Ἐφαίνετο δὲ μαντεύων ὅτι συνέβαινον ἐν ἐμοὶ, διότι διερχόμενος πλησίον μου ἐψηλάφη τὴν παρεῖάν μου καὶ ἀπῆρχετο ἡ μᾶλλον κατεγίνετο εἰς ἄλλο τι, ἢ ἐγίνετο αἰθνης ἀκαμπτος ὡς αὐτὸς μόνος εἴξευρε νὰ το κάμῃ· ἐγὼ δὲ, τὸ κατ' ἐμέ, συνεσεττάλομην παρευθὺς καὶ ἐγινόμην ἀπαθὴς καὶ ψυχρός.

Ἀλλ' οὐδέποτε αἱ σιωπηλαὶ μὲν ἀλλ' εὐνόητοι ὅμως δεήσεις μου προεκάλουν τὰς σπανίας ταύτας ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης του· πάντοτε ἐγεννῶντο κατὰ τὸν ἀπροσδόκητον. Βραδύτερον δὲ, μελετών τὸν χαρακτῆρα τοῦ πατρός μου, κατήντησα εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο, ὅτι δῆλα δὴ ὁ οἰκογενειακὸς βίος οὐδόλως σχεδὸν τὸν ἐνδιέφερε. Ἠγάπα δὲ ἄλλο τι καὶ ἀπελάμβανε παρὰ τοῦ ἄλλου τούτου πάσας τὰς ἀπολαύσεις ἃς ἠδύνατο ἐκείνο νὰ παράσχῃ εἰς αὐτόν.

Ἡμέραν τινὰ μοι εἶπε:

— Λάμβανε ὅ τι δύνασαι, ἀλλὰ μὴ ἀφῆσθαι ποτὲ νὰ σε λάβουν δὲ τὸν ἴδιον. Νὰ ἀνῆκῃς εἰς τὸν ἑαυτόν σου καὶ μόνον· εἰς τοῦτο συνίσταται ὅλον τὸ μυστήριον τοῦ βίου.

Ἀλλοτε δὲ ἐγὼ, καθὼς νέος δημοκρατικός, προσέδην ἀπεριόκλπτως ἐνώπιόν του εἰς συζήτησιν τινα περὶ ἐλευθερίας. Ἦτο δὲ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὡς συνήθιζον νὰ λέγω, «εἰς τὰ καλὰ του», καὶ τότε ἠδύνατό τις νὰ ὁμιλήσῃ μετ' αὐτοῦ.

— Ἡ ἐλευθερία! εἶπε, ἀλλ' εἰξεύρεις

τίς δύναται νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν ἐλευθερίαν;

— Τίς;

— Ἡ θέλησίς του! ἡ ἰδία του θέλησις θά του δώσῃ τὴν δύναμιν, ἥτις ἀξίζει περισσότερον τῆς ἐλευθερίας. Μάθε νὰ θέλῃς καὶ θά εἶσαι ἐλεύθερος καὶ θά διατάσῃς.

Ὁ πατὴρ μου πρὸ πάντων καὶ μᾶλλον παντὸς ἄλλου ἠθελε νὰ ζῇ, καὶ ἔζη... Ἰσως δὲ προησθάνετο ὅτι δὲν ἐμελλε νὰ ὠφεληθῇ πολὺν χρόνον τὸ μυστήριον τῆς ζωῆς, διότι ἀπέθανε τεσσαράκοντα δύο ἐτῶν.

Ἐδινυήθην εἰς τὸν πατέρα μου λεπτομερῶς τὴν ἐπίσκεψίν μου τῆς οἰκογενείας Ζασεκίν. Ἐξ ἡμίδειας προσέχων καὶ ἐξ ἡμίδειας ἔχων ἄλλοι τὸν νοῦν του, μὲ ἤκουε καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρανίου, καὶ χαράσων σχήματα ἐπὶ τῆς ἄμμου διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ μαστιγίου του. Ἐμειδία δὲ ἐκ διαλειμμάτων περιχάρως πως, μὲ παρετήρει ἀστείως καὶ με ἐξῆλπε διὰ συντόμων ἐρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων.

Ἐν πρώτοις δὲν ἀφῆκα νὰ παρασυρθῶ ὥστε νὰ ἐκστομίσω κἂν τὸ ὄνομα τῆς Ζηναΐδος· ἀλλ' ὅμως δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατηθῶ καὶ νὰ μὴ τὴν ἐπαινέσω. Ὁ δὲ πατὴρ μου ἐξηκολούθει μειδιῶν, ἔπειτα δὲ ἔγινε σύννους, ἐτανύσθη καὶ ἠγέρθη.

Ἐνεθυμήθην ὅτι ἐξερχόμενος τῆς οἰκίας εἶχε παραγγείλῃ νὰ σάξωσι τὸν ἵππον του. Ἦτο δὲ ἵππεὺς ἐξαίρετος καὶ ἐγίνωσκε, πολὺ πρότερον καὶ τοῦ περιφήμου κ. Ρέρυ, νὰ δαμάζῃ καὶ τοὺς ἀτιθασσοτάτους ἵππους.

Θά ἔλθω μαζί σας, πάτερ μου; τὸν ἠρώτησα.

— Ὁχι, ἀπεκρίθη, καὶ τὸ πρόσωπόν του ἔλαβε τὴν συνήθη ἐκφρασὶν τῆς ἀδιαφόρου εὐπροσγορίας.

— Πήγαινε μόνος σου, ἂν θέλῃς καὶ εἰπὲ εἰς τὸν ἱπποκόμον ὅτι σήμερον δὲν θά ἱππεύσω.

Καὶ στρέψας μοι τὰ νῶτα ἀπεμακρύνθη ζωηρῶς. Ἐγὼ δὲ τὸν ἠκολούθησα διὰ τῶν ὀφθαλμῶν. Ἐξηφανίσθη ὑπὸ τὴν μεγάλην πύλιν τῆς αὐλῆς καὶ ἔπειτα εἶδον τὸν πῖλόν του κινούμενον παραλλήλως πρὸς τὸν θρόακτον.

Ἐπῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς πριγκίπισσας.

Μετὰ μιᾶς μόλις ὥρας διαμονῆς ἐξῆλθε. Ἐπανῆλθε δὲ εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐσπέραν.

Μετὰ τὸ γεῦμα ἐπορεύθη καὶ ἐγὼ εἰς τῆς πριγκίπισσας εὐρον δὲ ἐν τῇ αἰθούσῃ μόνον τὴν γυναικὴν πριγκίπισσαν. Ὅτε με εἶδε ἔξυσε τὴν κεφαλὴν της ὑπὸ τὸν κεκρύφαλόν της διὰ τῆς βελόνης τοῦ πλεξίματος, καὶ παρευθὺς με ἠρώτησεν εἰς ἠδυνάμην νὰ τῇ ἀντιγράψω ἀναφορὰν τινα.

— Μετὰ χαρᾶς, ἀπεκρίθη καθήμενος εἰς τὸ ἄκρον καθίσματος.

— Μόνον νὰ προσέξῃς νὰ κάμῃς τὰ γράμματα πολὺ μεγάλα, εἶπεν ἡ πριγκίπισσα, δίδουσά μοι ῥυπαρόν τι ἐγγράφον. Δὲν σου εἶνε δυνατόν νὰ μοῦ τὴν κάμῃς σήμερον, μικρὲς μου;

— Θά γίνῃ σήμερον, μάλιστα.

Ἡ θύρα τοῦ παρακειμένου δωματίου ἡ-

νοίχθη ὀλίγον τι, ἐπεφάνη τὸ πρόσωπον τῆς Ζηναΐδος ὡχρὸν καὶ ἀηρημένον μετὰ τῆς κόμης της ἀμελῶς ἐρριμμένης ὀπισθεν.

Μὲ παρετήρησε μετὰ μεγάλων ὀφθαλμῶν ἀδιαφόρων, καὶ ἔκλεισε πάλιν ἡσυχῶς τὴν θύραν.

— Ζήνα, ἔ! Ζήνα! εἶπεν ἡ γυναιὴ πριγκίπισσα· ἀλλ' ἡ Ζηναΐς δὲν ἀπεκρίθη τίποτε.

Ἐλαβον τὴν ἀναφορὰν καὶ διπλῶν ὅλιν τὴν ἐσπέραν ἀντιγράφων αὐτήν.

Θ'.

Τὸ «πάθος» μου ἤρχισεν ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας.

Ἐνθυμοῦμαι δὲ ὅτι ἐπαθον τότε παρεμφερὲς τι πρὸς ὃ τι αἰσθάνεται ὁ νεωστὶ ἀναλαβὼν ἐργασίαν τινά. Δὲν ἤμην πλέον ἀπλῶς παῖς, ἤμην ἐρωτόληπτος!

Εἶπον ὅτι ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἤρχισε τὸ πάθος μου· ἠδυνάμην νὰ εἶπω ὅτι καὶ τὰ βάσανά μου ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐτηκόμην ἀπούσης τῆς Ζηναΐδος, περὶ οὐδενὸς ἄλλου πλέον διελογιζόμεν, τὰ πάντα ἐπιπτον ἀπὸ τῶν χειρῶν μου, τὴν ἡμέραν ὅλιν οὐδὲν ἄλλο διενεοῦμην ἢ μόνον ἐκείνην.

Ἐτηκόμην... ἀλλὰ παρούσης ἐκείνης μοι ἐφαίνετο ὅτι ἀνέπνεον μετὰ πλείονος δαψιλείας. Ἐπειτα δὲ ἐγινόμην ζηλότυπος καὶ συνησθάνον τὴν ἀσημότητά μου. Κτηνωδῶς ἐσκυθρώπαζον καὶ «ἐκαμνον μοῦτρα» ἀλλὰ καὶ κτηνωδῶς ἤμην δουλόφρων καὶ ὅμως οὕτως ἢ ἄλλως δύναμιν ἀκατάβλητος μὲ εἶλκε πρὸς αὐτήν. Ὅποτε δὲ διέβαινον τὸν οὐδὸν τοῦ δωματίου, ἐποίουσιν τοῦτο μετὰ ἐκουσίου τινος τρόμου εὐτυχίας.

Ἡ Ζηναΐς ἐμάντευσεν εὐθὺς ὅτι τὴν ἠγάπων, ἀλλῶς τε καὶ δὲν ἐπεχείρουν νὰ το ἀποκρύψω. Παίζουσα δὲ μετὰ τοῦ πάθους μου, μὲ ἐθώπευε καὶ μ' ἐδασάνιζε. Εἶνε ἡδὺ τὸ νὰ εἶνε τις ἡ μόνη πηγὴ, νὰ εἶνε παντοδύναμος καὶ ἀνεύθυνος αἰτία τῆς μεγίστης χαρᾶς καὶ τῆς βαθύτης θλίψεως ἀνθρώπου τινός· ἐγὼ δὲ εἰς τὰς χεῖρας τῆς Ζηναΐδος ἤμην ὡς μαλακὸς κηρός.

Ἀλλῶς τε δὲν ἤμην ὁ μόνος ἐρῶν αὐτῆς. Πάντες οἱ φοιτῶντες εἰς τὴν οἰκίαν Ζασεκίν ἔχανον τὸν νοῦν των διὰ τὴν νεανίδα, αὐτὴν δὲ τοὺς ἐκράτει πάντας δεσμίους παρὰ τοὺς πόδας της. Ἐπαίξε δὲ καὶ διεσκέδαζεν ἐμβόλλουσα εἰς αὐτοὺς ὅτε μὲν ἐλπίδα ὅτε δὲ ἀπελπισμόν, καὶ ἀναγκάζουσα αὐτοὺς νὰ πηδῶσι κατὰ τὴν ἀρέσκειάν της (ὠνόμαζε δὲ τοῦτο «κτυπῶ τοὺς ἄνδρας τὸν ἕνα ἐπάνω ἔς τὸν ἄλλον»). Ἐκεῖνοι δὲ οὐδὲ κἂν ἐσκέπτοντο νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς αὐτήν καὶ ὑπετάσσοντο εὐμενῶς.

Τὸ ὅλον δὲ αὐτῆς τὸ ζωηρὸν καὶ εὐμορφον, ἦτο κρᾶμα ἐπαγωγὸν δόλου καὶ ἀφροντισίας, ἐπιπλάστου καὶ ψυχικοῦ, πραότητος καὶ πείσματος. Πᾶν δὲ ὅτι ἐπραττεν ἢ ἔλεγεν, πᾶσα αὐτῆς κίνησις εἶχε τὸν τύπον θελήτρου λεπτοῦ καὶ ἐλαφροῦ, ἐν παντὶ δὲ ἐφαίνετο δύναμις τις ἰδιοτελεῆς καὶ ὑπερβολικὴ.

(Ἐπεται συνέχεια).

II. I. Φέρμπος